

[Sākums](#) > [Aktualitātes](#) > Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča uzruna Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 79. sesijā Ņujorkā

Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča uzruna Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 79. sesijā Ņujorkā

▶ [Atskaņot tekstu](#)

Publicēts: 24.09.2024.

[Ārlietas](#)

[Edgars Rinkēvičs](#)

Priekšsēdētāja kungs!

Ekselences!

Godātie delegāti!

Es vēlos apsveikt Viņa Ekselenci Filemonu Jangu no Kamerūnas ar ievēlšanu Ģenerālās asamblejas priekšsēdētāja amatā. Apliecinu Jums, ka Latvija būs ciešs sadarbības partneris.

Šī gada debates ir ārkārtīgi svarīgas. Tās ir vērstas uz mūsdienu savstarpēji saistītajiem globālajiem izaicinājumiem. Tās uzsver nepieciešamību pēc visaptverošas pieejas, kas stingri sakņojas Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtos.

Ļaujiet man izcelt dažus punktus.

Multilaterālas sistēmas un noteikumos balstītas kārtības nākotne ir mūsu visu rokās.

Mēs nedrīkstam pieļaut globālo normu selektīvu piemērošanu vai neievērošanu. Alternatīva ir šausmīga pasaule, kurā valda spēks un likuma vara zaudē spēku.

Šis ir jau trešais gads kopš Krievija īsteno neizprovocētu pilna mēroga agresijas karu pret Ukrainu. Krievija turpina izaicināt starptautiskās sabiedrības izturību un apņēmību nosargāt noteikumos balstītu kārtību.

Šis karš nopietni ietekmē stabilitāti reģionā un ārpus tā. Tam ir tālejošas sekas attiecībā uz principiem, kas atbalsta suverenitāti, teritoriālo integritāti un starptautiskās tiesības. Mums ir jānodrošina, lai globālā kārtība būtu noturīga pret agresiju. Īpaši, ja agresors ir kodolieroču valsts un Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes pastāvīgā locekle.

Krievija cenšas nojaukt to, ko mēs visi esam kopā uzcēlušī. Krievija mēģina pārkārtot starptautisko kārtību, lai ieguvēji būtu tikai agresori.

Pārdzīvojusi 50 padomju okupācijas gadus, Latvija dziļi izprot brīvības un neatkarības vērtību tāpat kā daudzas citas šajā zālē pārstāvētās valstis. Latvija atbalsta Ukrainu.

Mēs turpinām pieprasīt nekavējoties un bez nosacījumiem izvest visu Krievijas karaspēku un militāro tehniku no visas Ukrainas teritorijas. Nevar būt nekādu kompromisu attiecībā uz Ukrainas suverenitāti un teritoriālo integritāti.

Krievijas neizprovocētajam uzbrukumam ir plašas sekas ārpus Ukrainas robežām. Tas ietekmē globālo pārtikas nodrošinājumu, kodoldrošību un humāno situāciju.

Dāmas un kungji!

Piekļuve pārtikai ir cilvēktiesības. Badu nekad nedrīkst izmantot kā politikas instrumentu. Latvija solidarizējas ar valstīm, kuras visvairāk skārusi pārtikas krīze.

Latvija ir atbalstījusi graudu iniciatīvas un izvedusi mēslojuma kravas. Mēs īstenojam sadarbības projektus drošai un atbildīgai pārtikas ražošanai Āfrikā un Vidusāzijā.

Bērnu tiesības ir cilvēktiesības. Nopietnas bažas rada Ukrainas bērnu piespiedu deportācijas un nelikumīgas adopcijas uz Krieviju. Mēs aicinām Apvienoto Nāciju Organizāciju ieņemt aktīvāku nostāju šajā jautājumā. Mēs darīsim visu, kas ir mūsu spēkos, lai veicinātu Ukrainas bērnu atgriešanos mājās un atveseļošanu.

Tiesības uz dzīvību, brīvību un drošību ir cilvēktiesības. Krievija turpina apzināti izvērst uzbrukumus pret civilo un kritisko infrastruktūru. Baltkrievija, Irāna un Ziemeļkoreja atbalsta tās nežēlīgos uzbrukumus. Reaģējot uz to, mēs esam apņēmis pilni palīdzēt Ukrainai tās cīņā un atjaunot izpostīto.

Es aicinu visas Apvienoto Nāciju Organizācijas dalībvalstis atbalstīt un pievienoties Šveices Miera samitā pieņemtajam paziņojumam, lai sāktu veidot uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem balstītu miera procesu.

Krievijai ir jāuzņemas pilna juridiskā un finansiālā atbildība par savu agresiju. Mums ir jāizdara viss iespējamais, lai panāktu Krievijas visaptverošu atbildību par visiem Ukrainā pastrādātajiem noziegumiem.

Ir ļoti svarīgi atbalstīt un stiprināt organizācijas, kas izmeklē šos noziegumus un sauc pie atbildības par pastrādāto, nodrošina taisnīgumu cietušajiem un stiprina tiesiskumu.

Īpaša tribunāla izveide, kas spētu saukt pie atbildības galvenos agresijas nozieguma izdarītājus, nodrošinātu pilnīgu atbildību. Aicinu citas valstis atbalstīt šo priekšlikumu.

Godātie delegāti!

Mūsu uzmanība joprojām ir pievērsta krīzei Tuvajos Austrumos.

Traģiski, ka šī krīze visvairāk skar nevainīgus civiliedzīvotājus, tostarp arī daudzus bērnus. Starptautiskajai sabiedrībai un Apvienoto Nāciju Organizācijai ir primāri jāatbalsta centieni, kas nodrošina visu civiliedzīvotāju aizsardzību, un jācenšas panākt ilgtspējīgu risinājumu.

Latvija kopā ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm ir aicinājusi panākt tūlītēju karadarbības pārtraukšanu Gazā, visu ķīlnieku beznosacījumu atbrīvošanu un humānās palīdzības pieejamības nodrošināšanu plašā mērogā.

Ir būtiski novērst krīzes padziļināšanos un izvairīties no tās izplatīšanās reģionā. Mēs saglabājam cerību, ka drīzumā izdosies panākt progresu karadarbības izbeigšanā.

Mēs nosodām visus teroristu uzbrukumus Izraēlai. Mēs atzīstam Izraēlas likumīgās tiesības uz paš aizsardzību. Taču tās ir jāīsteno saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un jo īpaši – starptautiskajām humanitārajām tiesībām, kas ir ieviestas, lai aizsargātu visus civiliedzīvotājus.

Mums jākoncentrējas arī uz politiskā procesa atjaunošanu, lai pārrautu vardarbības ciklu un lai panāktu taisnīgu un ilgstošu mieru. Mieru, kas risina gan izraēliešu, gan palestīniešu likumīgās vēlmes un drošības apsvērumus.

Notiekošā eskalācija pastiprina nepieciešamību panākt divu valstu risinājumu saskaņā ar starptautiskajiem nosacījumiem.

Priekšsēdētāja kungs!

Apvienoto Nāciju Organizācija ir vieta, kur nevienas valsts balsi nevar noslāpēt spēki ar lielākiem resursiem. Apvienoto Nāciju Organizācijas apņemšanās ievērot miera un drošības, tiesiskuma un cilvēktiesību principus dod mums iespēju risināt izaicinājumus, kuriem nav iespējams vienatnē stāties pretī.

Solidāra rīcība ilgtspējīgas un iekļaujošas attīstības labā ir aktuālāka nekā jebkad agrāk. Nākotnes samits ir apliecinājis mūsu atkārtoto apņemšanos sasniegt ilgtspējīgas attīstības mērķus. Tas paātrina centienus izskaust nabadzību, mazināt nevienlīdzību un nodrošināt vides ilgtspējību.

Pareizais ceļš uz progresu un ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu ir virzība uz inovācijām, zinātnē balstītu un videi draudzīgu ekonomiku. Uzlabot izglītības kvalitāti un stiprināt pārvaldību. Šajos jautājumos sadarboties ar sievietēm, jauniešiem un nevalstisko sektoru.

Latvija jau ir pāvirzījies uz priekšu, sasniedzot 63% no nospraustajiem mērķiem. Mēs arī palīdzam tiem, kam tas visvairāk ir nepieciešams. Latvijas attīstības sadarbības politika ir kļuvusi globālāka un taustāmāka, turklāt ar katru gadu tā pieaug.

Ilgspējīga attīstība nav iespējama bez miera un konsekventas globālas rīcības klimata pārmaiņu jomā. Pasaulē notiekošie konflikti un krīzes pastiprina klimata pārmaiņu ietekmi. Mēs esam pārliecināti, ka Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomei ir jāpievēršas klimata pārmaiņām kā pastāvošam riskam, kas apdraud mieru un drošību pasaulē.

Mazās salu jaunattīstības valstis ir globālo vides krīžu priekšgalā. Latvija atzinīgi vērtē Starptautiskā Jūras tiesību tribunāla neseno konsultatīvo atzinumu. Mēs cieši sekojam Starptautisko tiesību komisijas apspriedēm, kuru mērķis ir noskaidrot jūras līmeņa celšanās ietekmi uz valstiskumu.

Noturība pret dezinformāciju un medijpratības veicināšana ir jomas, kurās Latvijai ir nozīmīga pieredze. Mēs atbalstām tiešsaistes vidi, kas ir ne tikai brīva un atvērta, bet arī droša un aizsargāta. Mākslīgā intelekta augošais potenciāls sniedz daudz izaugsmes un attīstības iespēju. Tomēr bažas rada šo iespēju ļaunprātīga izmantošana.

Latvija arī arvien vairāk iesaistās miera veidošanā un konfliktu novēršanā gan vārdos, gan darbos. Tas ietver pastāvīgu un brīvprātīgu finansiālu atbalstu un dalību Apvienoto Nāciju Organizācijas miera uzturēšanas misijās, kā arī atbalstu programmas "Sievietes, miers un drošība" īstenošanai.

Godātie delegāti!

Apvienoto Nāciju Organizācijai ir savas nepilnības. Bieži vien tiek apšaubīts tās potenciāls novērst agresiju vai atrisināt konfliktus. Mums ir jāatzīst šie trūkumi un efektīvi tie jānovērš.

Latvija stingri atbalsta Apvienoto Nāciju Organizācijas sistēmas atjaunošanu un Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes reformu.

Drošības padomes pastāvīgo locekļu skaits ir jāpaplašina, lai padarītu to efektīvāku, iekļaujošāku un atbildīgāku. Nepieciešams arī stiprināt nepietiekami pārstāvēto reģionu līdzdalību.

Ir pēdējais laiks Āfrikai nodrošināt pastāvīgu klātbūtni pie Drošības padomes galda. Āfrika pārāk ilgi ir tikusi atstāta novārtā, un tas ir jāmaina.

Arī Mazās salu jaunattīstības valstis ir pelnījušas nepastāvīgā padomes locekļa vietu, īpaši ņemot vērā eksistenciālos draudus, ar kuriem tās saskaras.

Tāpat būtu jāpārskata lēmumu pieņemšanas process. Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomē nevienai valstij nevajadzētu būt veto tiesībām. Īpaši tad, kad konfliktos iesaistītas pašas pastāvīgās dalībvalstis. Tas ir veids, kā nodrošināt, lai Drošības padomes pastāvīgās locekles pildītu savu pienākumu aizsargāt mieru un drošību.

Godātie delegāti!

Apvienoto Nāciju Organizācija reiz bija cerību stars cilvēkiem. Tagad tā vairs nav. Mums tas ir jāmaina. Mums ir jāatjauno uzticība un kopīgās vērtības. Strādājot kopā, mēs to varam izdarīt.

Latvija ir pilnībā gatava uzņemties savu atbildības daļu. Pirmo reizi 2025. gada vēlēšanās Latvija kandidēs uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes nepastāvīgā locekļa vietu. Mēs esam gatavi dot jaunu enerģijas impulsu šai starptautiskajai organizācijai.

Paldies!

Kontakti

[+371 67092106](tel:+37167092106)

info@president.lv

[Pils laukums 3, Rīga, LV-1900](#)

[E-adrese](#) [↗](#)